

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ทิศตะวันออก	ติดต่อชายฝั่งทะเลอ่าวไทย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับสหภาพพม่า

การปกครอง

จังหวัดเพชรบุรีแบ่งการปกครองออกเป็น 8 อำเภอ คืออำเภอเมือง อำเภอเขาย้อย อำเภอหนองหญ้าปล้อง อำเภอบ้านแหลม อำเภอบ้านลาด อำเภอท่ายาง อำเภอแก่งกระจาน และอำเภอชะอำ

การเดินทางจากกรุงเทพฯ ไปเพชรบุรี

ทางรถยนต์ ทางที่สะดวกและใกล้ที่สุดคือ จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 35 (สายธนบุรี-ปากท่อ) ผ่านสมุทรสาคร สมุทรสงคราม และอำเภอปากท่อ แล้วแยกเข้าทางหลวงหมายเลข 4 ไปจังหวัดเพชรบุรี รวมระยะทางประมาณ 123 กิโลเมตร หรือจากกรุงเทพฯ เดินทางไปตามทางหลวงหมายเลข 4 ผ่านนครปฐม ราชบุรี ไปยังเพชรบุรี เป็นระยะทาง 166 กิโลเมตร

หากเดินทางโดยรถประจำทาง จากสถานีขนส่งสายใต้ กรุงเทพฯไปเพชรบุรี ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมงครึ่ง รถโดยสารธรรมดาออกทุก 25 นาที ติดต่อบริษัท ขนส่ง จำกัด โทร. 435-1200, 434-7192 รถปรับอากาศ ออกทุก 45 นาที ติดต่อเพชรบุรีทัวร์ โทร. 435-7408 นอกจากนี้ยังสามารถโดยสารรถประจำทางสายใต้หลายสายที่วิ่งผ่านเพชรบุรี เช่น สายกรุงเทพฯ-ชุมพร สายกรุงเทพฯ-หัวหิน เป็นต้น

ทางรถไฟ จากกรุงเทพฯ มีรถไฟไปเพชรบุรีและชะอำทุกวัน รถไฟออกจากสถานีกรุงเทพฯ (สถานีหัวลำโพง) รายละเอียดติดต่อหน่วยบริการเดินทาง โทร. 223-7010, 223-7020 และออกจากสถานีรถไฟธนบุรี (บางกอกน้อย) ทุกวัน รายละเอียดติดต่อ โทร. 411-3102

เพชรบุรี เป็นจังหวัดในภาคกลางที่ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลอ่าวไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ เป็นระยะทาง 123 กิโลเมตร เป็นเมืองเก่าแก่ที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน โดยมีชื่อปรากฏอยู่ในศิลาจารึกหลักที่หนึ่งสมัยสุโขทัยและมีหลักฐานทางโบราณคดีซึ่งมีอายุย้อนไปถึงสมัยขอมและสมัยทวารวดี ทั้งยังเคยเป็นเมืองหน้าด่านสำคัญชั้นเมืองลูกหลวงในสมัยอยุธยา

เพชรบุรีมีพื้นที่ 6,255.138 ตารางกิโลเมตร สภาพภูมิประเทศทางด้านทิศตะวันตกเป็นป่าเขาสลับซับซ้อน มีเทือกเขาตะนาวศรีเป็นเส้นกั้นอาณาเขตระหว่างไทยกับสหภาพพม่า เฉพาะในเขตจังหวัดเพชรบุรีมีความยาวประมาณ 120 กิโลเมตร ส่วนทางด้านทิศตะวันออกเป็นที่ราบไปจนถึงชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ซึ่งมีความยาวจากเหนือจดใต้ ประมาณ 80 กิโลเมตร พื้นที่ของจังหวัดเพชรบุรีมีแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่าน 3 สาย ได้แก่ แม่น้ำเพชรบุรีมีความยาวตลอดสาย 227 กิโลเมตร แม่น้ำบางกลอยมีความยาว 44 กิโลเมตร และแม่น้ำบางตะบูน มีความยาว 18 กิโลเมตร

ประชากรจังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก มีการทำนา สวนผลไม้ ทำน้ำตาลโตนด เลี้ยงสัตว์ และทำการประมง

ระยะทางจากตัวเมืองไปอำเภอต่าง ๆ และจังหวัดใกล้เคียง

จากตัวเมือง มีรถโดยสารไปยังอำเภอต่าง ๆ โดยมีระยะทาง ดังนี้

อำเภอท่ายาง	18	กิโลเมตร
อำเภอชะอำ	45	กิโลเมตร
อำเภอบ้านแหลม	12	กิโลเมตร
อำเภอบ้านลาด	8	กิโลเมตร
อำเภอเขาย้อย	23	กิโลเมตร
อำเภอหนองหญ้าปล้อง	34	กิโลเมตร
อำเภอแก่งกระจาน	57	กิโลเมตร

นอกจากนี้จากตัวเมืองเพชรบุรียังมีรถโดยสารไปหัวหิน ปรานณบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และราชบุรี ระยะทางเป็นดังนี้

เพชรบุรี-หัวหิน	66	กิโลเมตร
เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์	158	กิโลเมตร
เพชรบุรี-ราชบุรี	54	กิโลเมตร

สถานที่ที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอเขาย้อย

ถ้ำเขาย้อย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของเขาย้อย หลังสถานีรถไฟ เขาย้อยเป็นภูเขาโดดเด่นริมทางหลวงหมายเลข 4 อยู่ก่อนถึงตัวเมืองเพชรบุรีประมาณ 22 กิโลเมตร

ในถ้ำนี้มีพระพุทธรูปใหญ่น้อยหลายปางประดิษฐานอยู่คล้ายกับถ้ำเขาหลวง หรือถ้ำเขาบันไดอิฐ ตามประวัติเล่าว่า พระพุทธรูปเหล่านี้มีมานานแล้ว และต่อมาพระครูอ้อนวัดท้ายตลาด มาบูรณะใหม่ และมีเกร็ดประวัติศาสตร์เล่ากันว่าสมัยเมื่อ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวยังทรงผนวชอยู่นั้น พระองค์ได้เสด็จจุดธูปเทียนมาปักกลดวิปัสสนาที่หน้าเขาย้อย แล้วทรงย้ายขึ้นมาประทับนั่งกรรมฐานอยู่ในถ้ำเขาย้อยหลายคืน

เขาอีโก้ อยู่ตำบลห้วยโรง ทางตอนเหนือของอำเภอ เขาย้อย บนยอดเขาอีโก้ มีพระเจดีย์สำคัญองค์หนึ่งซึ่งเจ้าอธิการแก้ว

วัดพวงมาลัย เมืองแม่กลองมาสร้างไว้เมื่อ พ.ศ. 2455 ในเทศกาล สงกรานต์ ชาวเขาย้อยนิยมเดินขึ้นมาไหว้พระบนยอดเขานี้เป็นประเพณีสืบมา

วัดกุฎี ตั้งอยู่ที่ตำบลบางเค็ม เป็นวัดโบราณ พระอุโบสถ สร้างด้วยไม้สักทั้งหลัง รอบพระอุโบสถด้านนอกสลักเป็นเรื่องทศชาติ มหาชาติ และไซอิ๋ว หน้าบันสร้างเป็นมุขประเจ็ด ลายหน้าบัน เป็นลายไม้แกะสลัก ทางด้านข้างมีตับ หลังคาปีกนกลาดลง 2 ชั้น เครื่องล่ายของเป็นไม้แกะสลักลงรักปิดทองประดับกระจกมีลวดลาย แกะสลักงดงาม บานประตูเป็นลายเกาทะลุโปร่ง แกะสลักลายลึก ฝีมือประณีตด้วยช่างชั้นครู

หมู่บ้านไทยดำ หรือไทยทรงดำ หรือลาวโซ่ง พบได้ทั่วไป ในเขตอำเภอเขาย้อย โดยเฉพาะ ที่บ้านหนองปรังและบ้านทับคาง ชาวไทยดำเป็นชนกลุ่มหนึ่งที่อพยพมาจากประเทศลาว และยังรักษาวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมไว้ในช่วงเดือนเมษายนของทุกปี ชาวไทยดำจะจัดงานสังสรรค์ มีการแต่งกายแบบพื้นเมือง และการละเล่นต่าง ๆ

สถานที่ที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอหนองหญ้าปล้อง

น้ำพุร้อน อยู่ห่างจากจังหวัดเพชรบุรีประมาณ 50 กิโลเมตร สามารถนำรถเข้าถึงบริเวณน้ำพุร้อนได้ หรือจากอำเภอ หนองหญ้าปล้องเข้าไปประมาณ 16 กิโลเมตร มีน้ำพุ 3 แห่ง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 3 เมตร ความร้อนของน้ำ สามารถต้มไข่ให้สุกได้

สถานที่ที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอเมือง

อุทยานประวัติศาสตร์พระนครคีรี(เขาวัง) เป็น โบราณสถานเก่าแก่คู่เมืองเพชรบุรี ตั้งอยู่บนยอดเขาสูง 92 เมตร เดิมเรียกว่า เขาสมนหรือเขาคีรี พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ทรงพอพระราชหฤทัยที่จะสร้างพระราชวัง สำหรับเสด็จแปรพระราชฐานขึ้นบนยอดเขาแห่งนี้ จึงโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาเพชรนิลชัยศรีสวัสดิ์ ปลัดเมืองเพชรบุรีเป็นนายงาน ก่อสร้าง จนสำเร็จเรียบร้อยเมื่อปี พ.ศ. 2403 ทรงพระราชทานนามว่า พระนครคีรี แต่ชาวเมืองเพชรเรียกกันติดปากว่าเขาวัง สืบมาจนบัดนี้

พระนครคีรีมีพระที่นั่ง พระตำหนัก วัด และกลุ่มอาคารต่างๆ มากมาย ส่วนใหญ่เป็นสถาปัตยกรรมตะวันตกแบบนิโอคลาสสิก ผสมสถาปัตยกรรมจีน ตั้งอยู่บนยอดเขาใหญ่ ๆ 3 ยอดด้วยกัน ดังนี้

ยอดเขาด้านทิศตะวันออก บริเวณไหล่เขาเป็นที่ตั้งของ วัดมหาสมณาราม ภายในพระอุโบสถมีภาพเขียนฝีมือชาวอินโดจีน บนผนังทั้งสี่ด้าน เป็นวัดเก่าแก่ตั้งแต่สมัยอยุธยา ส่วนบนยอดเขาเป็นที่ตั้งของวัดพระแก้ว เป็นวัดประจำพระราชวังพระนครคีรี เช่นเดียวกับวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ซึ่งเป็นวัดประจำ พระบรมมหาราชวังในกรุงเทพฯ ภายในวัดพระแก้วประกอบด้วย พระอุโบสถขนาดเล็ก ประดับด้วยหินอ่อน ด้านหลังเป็น พระพุทธเสด็จเตี้ย ด้านหน้าพระอุโบสถเป็นหอรบระฆังรูปสี่เหลี่ยม ย่อมุมขนาดเล็ก

เขายอดกลาง เป็นที่ประดิษฐานพระธาตุจอมเพชร มีความสูง 40 เมตร บรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ภายใน จากจุดนี้สามารถมองเห็นพระที่นั่งต่างๆบนยอดเขาอีก 2 ยอด รวมทั้งทิวทัศน์ของตัวเมืองเพชรบุรีได้อีกด้วย

ยอดเขาด้านทิศตะวันตก เป็นที่ตั้งของพระราชวังที่ประทับอันได้แก่ พระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์ พระที่นั่งปราโมทย์มไหสวรรย์ พระที่นั่งเวียงยี่นตวิเชียรปราสาท พระที่นั่งราชธรรมสภา หอชัชชวาลเวียงชัย หอพิฆานเพชรมเหศวร ตำหนักสันถาคารสถาน หอจตุเวทปริตพจน์ ศาลาทศนักษัตรฤกษ์ นอกจากนี้แล้วยังมีโรงรถ โรงม้า ศาลามหาเด็ก ศาลาลูกขุน ศาลาต่าน ศาลาเย็นใจ ทิมดาบ โรงครัว ตามแบบพระราชวังทั่วไป รอบพระราชวังมีป้อมล้อมอยู่ทั้ง 4 ทิศคือ ป้อมทศรปกป้องปากทางทิศตะวันออก ป้อมวรุพหภิภักษ์ ทางทิศใต้ ป้อมวิรุพิกษ์ป้องกันทางทิศตะวันตก และป้อมเวสสุวรรณรักษาทางทิศเหนือ

กรมศิลปากรได้ใช้บางส่วนของพระราชวังบนยอดเขาด้านทิศตะวันตกนี้จัดตั้งเป็น **พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนครคีรี** ภายในเก็บรักษาโบราณวัตถุต่างๆ ได้แก่ เครื่องราชูปโภคของ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รูปหล่อโลหะสำริดและทองเหลืองที่ใช้สำหรับตกแต่งห้องต่างๆ ในพระที่นั่ง และเครื่องกระเบื้องของจีน ญี่ปุ่น และยุโรป เฉพาะส่วนของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาตินี้ เปิดให้เข้าชมตั้งแต่เวลา 09.00-16.00 น. ทุกวันเว้นวันจันทร์ และวันอังคาร

อุทยานประวัติศาสตร์พระนครคีรี เปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่ 08.30-16.30 น. ค่าเข้าชม (รวมค่าเข้าชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนครคีรี) ชาวไทย 10 บาท ชาวต่างประเทศ 20 บาท นักท่องเที่ยวสามารถขึ้นชมเขาวังได้โดยการเดินขึ้น หรือโดยสารรถรางไฟฟ้า (ตัวไป-กลับ รวมค่าเข้าชมทั้งหมด) เสียค่าบริการ ชาวไทย 30 บาท ชาวต่างชาติ 40 บาท

วัดพระพุทธไสยาสน์ ตั้งอยู่เชิงเขาวังด้านทิศใต้ เป็นวัดเก่าแก่สมัยอยุธยา ประดิษฐานพระพุทธรูปปางไสยาสน์ที่มีลักษณะงดงามและมีขนาดใหญ่เป็นหนึ่งในสี่ของประเทศ

เขาวังไดอิฐ เป็นเขาขนาดย่อมมียอดสูง 121 เมตร อยู่ห่างจากเขาวังประมาณ 2 กิโลเมตร บนยอดเขามีวัดเก่าแก่สมัยอยุธยา ชื่อวัดเขาวังไดอิฐ อันเป็นสำนักวิปัสสนากรรมฐานที่มีชื่อเสียงมาแต่เดิม ในสมัยปลายกรุงศรีอยุธยานั้น เจ้าอริการแสงแห่งวัดเขาวังไดอิฐ มีชื่อเสียงในด้านกรรมฐานมาก สมเด็จพระเจ้าเสือ เคยทรงฝากตัวเป็นศิษย์ นอกจากวัดเขาวังไดอิฐ ถ้าแรกคือ “ถ้ำประทุน” มีพระพุทธรูปประดิษฐานอยู่ตามผนังถ้ำทั้งสองด้าน ถ้ำเข้าไปจะเป็นถ้ำ “พระเจ้าเสือ” ที่ชื่อเช่นนี้เพราะมีเรื่องเล่ากันว่าพระเจ้าเสือได้เสด็จมาหาอาจารย์แสง และได้ถวายพระพุทธรูปขึ้นปางห้ามสมุทรสูงประมาณ 2 เมตร และได้ประดิษฐานไว้ที่ถ้ำนี้ ถ้ำหากเดินต่อลึกเข้าไปทางด้านใต้จะมีบันไดลงสู่ถ้ำอีกคูหาหนึ่ง มีชื่อเรียกว่า ถ้ำพระพุทธรูปไสยาสน์ ด้วยมีพระนอนองค์ใหญ่ ประดิษฐานอยู่ มีพุทธลักษณะที่งดงามและตรงซอกผนังถ้ำมีประทุนเรือทำด้วยไม้เก่าแก่มาก เป็นประทุนเรือที่พระเจ้าเสือถวายอาจารย์แสง นอกจากถ้ำที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เขาวังไดอิฐยังมีถ้ำอีกมากมาย เช่น ถ้ำพระอาทิตย์ พระจันทร์ ถ้ำสว่างอารมณ์ ถ้ำข้างเผือก และถ้ำตุ๊ก ซึ่งมีชื่อตามตุ๊กโยฮันฮัลเบิร์ต ผู้สำเร็จราชการเมืองปอรัณสวัค ผู้เคยมาเยือนเพชรบุรีและมาเที่ยวถ้ำแห่งนี้

ถ้ำเขาลวง อยู่บนเขาลวง ห่างจากเขาวังประมาณ 5 กิโลเมตร จากเชิงเขามีบันไดคอนกรีตนำสู่ทางลงถ้ำ เขาลวงเป็นภูเขาขนาดเล็กมียอดสูงสุดเพียง 92 เมตร มีหินงอกหินย้อยสีส้มสวยงาม ภายในมีปล่องที่แสงอาทิตย์สามารถส่องเข้ามาภายในถ้ำได้ทำให้สวยงามยิ่งขึ้น สำหรับถ้ำเขาลวงถือเป็นถ้ำใหญ่และสำคัญที่สุดของจังหวัด ภายในถ้ำประดิษฐานพระพุทธรูปฉลองพระองค์อันสำคัญยิ่ง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้สร้างถวายพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ถ้ำแห่งนี้เคยเป็นที่เสด็จประพาสมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 พระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดถ้ำเขาลวงมาก ได้ทรงบูรณะพระพุทธรูปเก่าแก่ที่มีมาแต่โบราณภายในถ้ำนี้หลายองค์ด้วยกัน และโปรดเกล้าฯ ให้สร้างบันไดหินลงไปใถ้ำ

ตรงทางเข้าเชิงเขาลวงด้านขวามือมีวัดใหญ่อยู่วัดหนึ่ง ชาวเมืองเรียกว่า “วัดถ้ำกลบ” ปัจจุบันชื่อ “วัดบุญทวี” ซึ่งเป็น

วัดใหญ่น่าชมมาก เพราะท่านเจ้าอาวาสวัดนี้เป็นช่างได้ออกแบบและสร้างศาลาการเปรียญที่ใหญ่โต ประติมากรรมเป็นไม้สลักสวยงามมาก วัดเก่าแก่นี้มีตำนานเล่าว่า ปากถ้ำแกลบที่วัดนี้คือทางเข้าสู่เมื่อลับแลอันเป็นเมืองที่มีแต่หญิงสาวทั้งนั้น แต่ก็ก็เป็นเพียงตำนานของชาวเมืองเพชรนับร้อยปีมาแล้ว

วัดมหาธาตุวรวิหาร อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 500 เมตร เป็นวัดเก่าแก่ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเพชรบุรีฝั่งตะวันตก ภายในวัดแบ่งเขตพุทธวาสออกจากเขตสังฆาวาส สิ่งที่น่าสนใจในวัดได้แก่ ปรางค์ห้ายอด เป็นปรางค์ก่ออิฐฉาบปูน สร้างตามคติมหายาน ถวายพระธยานิพุทธทั้งห้า ซึ่งทำรูปจำลองประดิษฐานอยู่บนยอดปรางค์แต่ละองค์ สันนิษฐานว่าเดิมปรางค์ห้ายอดนี้คงจะเป็นพระเจดีย์ห้ายอดเช่นเดียวกับที่เมืองนครศรีธรรมราชแล้วมาแก้ไขเป็นปรางค์ในสมัยหลัง ภายในปรางค์ใหญ่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ สิ่งที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่งคือ ภาพปูนปั้นต่างๆ ในวิหารหลวงและพระอุโบสถ ฝีมือช่างเมืองเพชร ซึ่งหาดูได้ยาก นอกจากนั้นในวิหารยังบรรจุพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวเพชรบุรีนับถือมากคือ รูปหลวงพ่อดมมหาธาตุ รูปหลวงพ่อบ้านแหลม และรูปหลวงพ่อดชาตะเครา

วัดใหญ่สุวรรณาราม อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 1 กิโลเมตร วัดนี้ปฏิสังขรณ์ ในสมัยสมเด็จพระเจ้าเสือหรือพระศรีสรรเพชญ์ที่ 8 โดยสมเด็จพระสังฆราชแดงโม ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้มีการปฏิสังขรณ์ และสร้างพระระเบียงครอบพระอุโบสถที่ไม่มีหน้าต่าง ภายในมีภาพเขียนเทพชุมนุมที่แปลกกว่าที่อื่น ภาพเขียนนี้มีอายุกว่า 300 ปีมาแล้ว

ศาลาการเปรียญ เป็นเรือนไม้สักทั้งหลัง เดิมเป็นพระที่นั่งองค์หนึ่งในพระราชวังที่อยุธยา ซึ่งสมเด็จพระเจ้าเสือได้ทรงถวายแก่สมเด็จพระสังฆราช ศาลาการเปรียญวัดนี้มีความสวยงามมาก ฝีมือการแกะสลักไม้อ่อนช้อยงดงาม โดยเฉพาะที่บานประตู ภายในศาลาการเปรียญมีธรรมาสันเทศน์ ซึ่งแกะสลักลงรักปิดทอง รูปทรงเป็นบุษบกทั้งงดงามและสมบูรณ์ที่สุด

วัดกำแพงแลง อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 2 กิโลเมตร วัดนี้เดิมเป็นเทวสถานในสมัยขอม สร้างตามลัทธิศาสนาพราหมณ์ ต่อมาเมื่ออิทธิพลของศาสนาพุทธได้แผ่ขยายเข้ามาในบริเวณนั้น จึงได้ดัดแปลงเทวสถานแห่งนี้เป็นศาสนสถานในพุทธศาสนานิกายมหายาน และหินยานตามลำดับ เทวสถานที่ยังคงเหลือมีปรางค์ 5 หลัง ทำด้วยศิลาแลง ปัจจุบันเหลือเพียง 4 หลัง สันนิษฐานว่าปรางค์แต่ละหลังใช้เป็นที่ประดิษฐานเทวรูป เช่น พระอิศวร พระนารายณ์ พระพรหม พระนางอุมา เพราะเมื่อ พ.ศ. 2499 มีผู้ขุดพบรูปสลักของพระนางอุมาในปรางค์องค์หนึ่งที่ยังหลง วัดนี้เมื่อดัดแปลงเป็นศาสนสถานในพุทธศาสนาแล้วได้สร้างพระอุโบสถขึ้น โดยมีได้เปลี่ยนสภาพเดิมไปมากนัก จะเห็นได้ว่ารอบๆ วัด ยังมีกำแพงที่ก่อด้วยศิลาแลงล้อมรอบอยู่

หาดเจ้าสำราญ อยู่ห่างจากตลาดเมืองเพชรบุรีประมาณ 15 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 3177 เป็นชายหาดที่เคยเป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญมากตั้งแต่สมัยโบราณ ตามประวัติเล่ากันว่า สมเด็จพระนเรศวรมหาราช เคยเสด็จมาที่นี่พร้อมด้วยสมเด็จพระเอกาทศรถ ทรงพอพระราชหฤทัยในความงามของหาดแห่งนี้มาก ทรงประทับแรมอยู่หลายวัน จนกระทั่งชาวบ้านเรียกหาดนี้ว่า หาดเจ้าสำราญ มาจนปัจจุบัน หาดเจ้าสำราญเจริญถึงขีดสุดในสมัยรัชกาลที่ 6 หาดเจ้าสำราญมีชื่อเสียงกว่าชายหาดแห่งใดๆ ในเมืองไทยสมัยนั้น พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดฯ ให้สร้างพระตำหนักที่ประทับขึ้น ณ หาดแห่งนี้เรียกว่า พระตำหนักหาดเจ้าสำราญ สำเร็จในปี พ.ศ. 2461 ต่อมาเรือไปสร้างใหม่ที่มฤคทายวัน

พระรามราชนิเวศน์ หรือ “พระราชวังบ้านปืน” ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านหม้อ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชประสงค์ให้สร้างด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เพื่อเป็นพระราชานิเวศน์สำหรับประทับแรมในฤดูฝน ทรงโปรดเกล้าฯ ให้จัดซื้อที่จากราษฎร และให้จอมพลเรือสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต กับสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ เป็นแม่กองจัดการก่อสร้าง สร้างแบบสถาปัตยกรรมยุโรป ออกแบบโดยมิสเตอร์คาลเดอริง ชาวเยอรมัน เริ่มก่อสร้างในปี พ.ศ. 2452 แล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2459 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานนามว่าพระที่นั่งศรเพ็ชรปราสาท และทรงเปลี่ยนเป็นพระรามราชนิเวศน์ ปี พ.ศ. 2461 ใช้เป็นที่รับรองแขกเมือง

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ใช้เป็นที่ตั้งของโรงเรียนผู้กำกับลูกเสือโรงเรียนฝึกหัดครูเกษตรกรรม โรงเรียนประชาบาลประจำตำบล ฯลฯ

การเข้าชมต้องทำหนังสือล่วงหน้าถึงผู้บังคับการจังหวัดทหารบก กองพันที่ 3 กรมทหารราบที่ 11 อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76000 หรืออาจติดต่อที่ป้อมยามแลกบัตร์เพื่อขอเข้าชมอย่างไม่เป็นทางการ

สถานที่ที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอบ้านแหลม

แหลมหลวง อยู่ในตำบลแหลมผักเบี้ย ห่างจากตัวเมืองเพชรบุรี 15 กิโลเมตร ตามเส้นทางเดียวกับทางไปหาดเจ้าสำราญ โดยแยกซ้ายก่อนถึงหาดเจ้าสำราญเล็กน้อย ลักษณะเป็นปลายแหลมของหาดทรายยื่นยาวออกไปในทะเลถึง 2 กิโลเมตร เป็นชายทะเลที่สามารถชมได้ทั้งพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก

วัดเขาตะเครา ตั้งอยู่ตำบลบางครก อำเภอบ้านแหลมสามารถไปได้สองทาง ทางแรกก่อนจะเข้าตัวเมืองเล็กน้อย มีถนนแยกซ้ายมือเข้าสู่วัดเขาตะเครา ระยะทาง 15 กิโลเมตร อีกเส้นทางหนึ่งคือ เดินทางจากเมืองเพชรไปบ้านแหลมแล้วขับรถต่อไปอีก 6 กิโลเมตร ก็ถึงวัดเขาตะเครา ที่วัดนี้เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางมารวิชัย สูง 29 นิ้ว หน้าตักกว้าง 21 นิ้ว เรียกกันว่า หลวงพ่อเขาตะเครา มีชาวเมืองและนักท่องเที่ยวไปกราบไหว้ปีติทองเป็นอันมาก จนกระทั่งบัดนี้แลไม่เห็นพุทธลักษณะเดิม มีประวัติเล่าถึงหลวงพ่อกันี่ว่าเป็นพระพี่พระน้อง 3 องค์กับหลวงพ่อโสธร จังหวัดฉะเชิงเทรา หลวงพ่อบ้านแหลม จังหวัดสมุทรสงคราม บางตำราว่าเป็นพี่น้องกันถึง 5 องค์คือ หลวงพ่อบางพลีใหญ่ และหลวงพ่อดำไร่ซึ่งที่นครปฐมด้วยที่มาของพระพุทธรูปนี้เมื่อปลายสมัยอยุธยา ตอนที่ชาวบ้านแหลมเมืองเพชรหนีพม่า ไปตั้งหลักแหล่งอยู่ที่ปากน้ำแม่กลอง จนกระทั่งกลายเป็นบรรพบุรุษของชาวสมุทรสงครามในทุกวันนี้ในวันหนึ่งชาวประมงบ้านแหลมไปตีฉนวนที่ปากอ่าว ได้พระพุทธรูปขึ้นมา 2 องค์ องค์หนึ่งเป็นพระยืนปางอุ้มบาตร อีกองค์หนึ่งเป็นพระปางมารวิชัย ชาวบ้านแหลมนำพระยืนไปประดิษฐานที่วัดบ้านแหลมเดี๋ยวนี้ คือ วัดเพชรสมุทรวรวิหาร กลางเมืองสมุทรสงคราม ส่วนอีกองค์มอบให้ญาติชาวบางตะบูนนำมาประดิษฐานที่ วัดเขาตะเครา อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

หมู่บ้านบางขุนไทร ตั้งอยู่ตำบลบางขุนไทร จากตัวเมืองไปทางบ้านแหลม ระยะทาง 12 กิโลเมตร แล้วเดินทางต่อไปบางขุนไทรเป็นระยะทางอีก 7 กิโลเมตร เป็นหมู่บ้านชาวประมงเล็ก ๆ ติดริมทะเล ชาวบ้านมีอาชีพเก็บหอยเสียบ โดยใช้กระดานเลื่อนไปบนผิวเลน

สถานที่ที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอท่ายาง

หาดปึกเตียน อยู่ในท้องที่ตำบลปึกเตียน ห่างจากหาดเจ้าสำราญไปทางใต้ประมาณ 7 กิโลเมตร หรือสามารถเดินทางไปทางถนนเพชรเกษมถึงอำเภอท่ายางแล้วเลี้ยวซ้ายตรงสี่แยกคลองชลประทานสาย 2 ไปตามถนนนี้ประมาณ 15 กิโลเมตร บริเวณหาดปึกเตียนเป็นหาดทรายขาว สะอาด เนื้อหาดมีลำคลองปึกเตียนไหลผ่าน

สถานที่ที่น่าสนใจ ในอำเภอแก่งกระจาน

เขื่อนแก่งกระจาน อยู่ห่างจากตัวเมืองเพชร 53 กิโลเมตร สามารถไปได้ 2 ทาง คือ ไปทางอำเภอท่ายางขับรถต่อไปอีกประมาณ 30 กิโลเมตร ก็จะถึงเขื่อนหรือไปตามทางหลวงหมายเลข 4 ประมาณหลักกิโลเมตรที่ 186-187 จะมีทางแยกขวามือเข้าไปตามทางอีกประมาณ 30 กิโลเมตร เขื่อนแก่งกระจาน สร้างเสร็จเมื่อปีพ.ศ.2509 สูง 58 เมตร เป็นเขื่อนดินกันแม่น้ำเพชรบุรี สันเขื่อนยาว 760 เมตร กว้าง 8 เมตร ฐานตอนที่กว้างที่สุด 250 เมตร เป็นทะเลสาบน้ำจืดขนาดใหญ่และเป็นสถานที่เหมาะสำหรับพักผ่อนที่สวยงามมากแห่งหนึ่ง

อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน เป็นอุทยานที่มีพื้นที่กว้างใหญ่ที่สุดของประเทศไทย มีพื้นที่ถึง 2,915 ตารางกิโลเมตร หรือ 1.8 ล้านไร่ ได้รับการประกาศให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2524 โดยกำหนดพื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำและป่าเหนือเขื่อนแก่งกระจานเป็นเขตอุทยานฯ สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นป่าดิบชื้น เป็นต้นน้ำลำธารของแม่น้ำหลายสายที่ทำการอุทยานตั้งอยู่ริมทะเลสาบตอนใต้ จากสันเขื่อนแก่งกระจาน มีถนนเลียบบอกมาทางซ้ายมือเป็นระยะทาง 3 กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานฯ

สถานที่น่าสนใจภายในอุทยานฯ

ทะเลสาบ มีเนื้อที่ประมาณ 45 ตารางกิโลเมตร เรียกว่าอ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน

เขาสน อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ 6 กิโลเมตร เป็นภูเขา ลูกเล็ก ๆ ริมทะเลสาบ มีป่าสนสองใบและสนสามใบ สลับกับป่าเต็งรัง

เขาพะเนินทุ่ง อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ 50 กิโลเมตร เป็นภูเขาสูงประกอบด้วยทุ่งหญ้ากว้าง สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1,207 เมตร บริเวณโดยรอบเป็นป่าดงดิบมีสัตว์ป่านานาชนิดมากมาย สภาพภูมิประเทศสมบูรณ์ มีทิวทัศน์งดงาม มองจากยอดเขาสามารถเห็นทะเลหมอกในช่วงฤดูฝนต่อฤดูหนาว

บริเวณเชิงเขาพะเนินทุ่ง กิโลเมตรที่ 36 เป็นจุดชมวิวดูการเดินทางต้องใช้พาหนะที่มีกำลังสูง หรือสามารถเหมารถปิกอัพได้จากบริเวณที่ทำการอุทยานฯ เนื่องจากสภาพถนนค่อนข้างแคบในการขึ้นไปยังจุดชมวิวด้านบนนี้ ทางอุทยานฯ จะมีตารางกำหนดเวลาในการใช้เส้นทางสายนี้ คือ จะเปิดให้รถขึ้นเขาฯ ไปช่วงเวลา 08.00-11.00 น. และกลับมาช่วง 13.00-16.00 น. เพื่อป้องกันอุบัติเหตุ

น้ำตกทอทิพย์ อยู่ห่างจากเขาพะเนินทุ่ง 15 กิโลเมตร สามารถเดินทางโดยรถยนต์และเดินทางเท้าเข้าถึงตัวน้ำตกประมาณ 4 กิโลเมตร มีความสูง 9 ชั้น แต่ละชั้นสวยงามแปลกตา สภาพโดยรอบเป็นป่าไม้ร่มรื่น

ทั้งนี้การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ลึกเข้าไปในผืนป่า ควรขอคำแนะนำและคนนำทางจากเจ้าหน้าที่ป่าไม้ก่อน นอกจากนี้ รถยนต์ที่ใช้ต้องมีกำลังเครื่องดีเพราะเส้นทางผ่านหุบเขาลาดชัน

สถานที่พักอุทยานแห่งชาติแก่งกระจานมีบ้านพักไว้บริการนักท่องเที่ยว และมีสถานที่กางเต็นท์บริเวณอ่างเก็บน้ำบริเวณเขาพะเนินทุ่งและบริเวณโดยรอบ สามารถติดต่อจองที่พักได้ที่กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ โทร. 579-7223 579-5734 หรือติดต่อโดยตรงไปยังอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ล่วงหน้า 5 วัน

ถ้าเขาเตาหม้อ เป็นถ้ำที่มีเนื้อที่กว้างขวางใหญ่โตมาก ลักษณะภายในถ้ำคล้ายห้องพระ-โรง มีหินงอกหินย้อยสวยงาม การเดินทางใช้ทางหลวงหมายเลข 4 ถึงทางแยกไปเขื่อนแก่งกระจาน

บริเวณกิโลเมตรที่ 186-187 มีทางแยกขวามือเข้าไป 6 กิโลเมตร ถึงหน่วยงานโครงการสร้างส่งน้ำและบำรุงรักษาเพชรบุรี จากนั้นเลี้ยวซ้ายข้ามสะพานซีเมนต์ จากสะพานนี้จะมีป้ายบอกทางไปวัดพระพุทธบาทเขาลูกช้าง ระยะทาง 15 กิโลเมตร จากวัดพระพุทธบาทเขาลูกช้างไปเขาเตาหม้ออีก 9 กิโลเมตร

สถานที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอชะอำ

หุบกระพง อยู่ก่อนถึงชะอำประมาณ 4 กิโลเมตร ตามเส้นทาง 3203 ตรงหลักกิโลเมตรที่ 201-202 จะมีทางแยกขวามือเป็นทางลาดยาง เข้าไปอีก 8 กิโลเมตร ก็จะถึงสหกรณ์หุบกระพง ซึ่งอยู่ในตำบลเขาใหญ่ เขตอำเภอชะอำ แต่เดิมมีสภาพแห้งแล้ง จนในปี พ.ศ.2505 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริที่จะช่วยเหลือเกษตรกรในนิคมเขื่อนเพชร โครงการพัฒนาชนบท “หุบกระพง” ตามพระราชประสงค์จึงได้เริ่มขึ้นในปี พ.ศ.2507 โดยมีประเทศอิสราเอลให้ความช่วยเหลือโครงการนี้ชื่อว่า “โครงการไทย-อิสราเอล” ได้มีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกพืชผลต่างๆ ตามความต้องการของตลาด มีการแนะนำให้เกษตรกรรู้จักการปลูกพืชตามหลักวิชาการ และมีการจัดตั้ง สหกรณ์การเกษตรหุบกระพง นักท่องเที่ยวสามารถซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรได้ที่ ตลาดหน้าศูนย์สาธิต รวมทั้งสามารถซื้อสินค้าในโครงการศิลปาชีพ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำจากป่านครนารายณ์

หาดชะอำ อยู่ห่างจากตัวเมือง 41 กิโลเมตร มีทางแยกซ้ายเข้าชายหาด ระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นชายหาดที่สวยงามและมีชื่อเสียงของจังหวัดเพชรบุรี เดิมชะอำเป็นเพียงตำบลหนึ่งขึ้นอยู่กับอำเภอบางแพ แต่ภายหลังที่หัวหินมีชื่อเสียงที่ดินแถบชายทะเลถูกจับจองหมด พวกเจ้านายชั้นผู้ใหญ่สมัยนั้นจึงพยายามหาสถานที่พักผ่อนแห่งใหม่ โดยการนำของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชประพันธ์พงศ์ และได้พบว่าหาดชะอำเป็นชายหาดที่สวยงามไม่แพ้หัวหิน ชะอำจึงเริ่มเป็นที่รู้จักตั้งแต่นั้นมา ชะอำได้รับการพัฒนาเจริญเติบโตขึ้น และยกฐานะเป็นอำเภอจนปัจจุบัน

การรถไฟแห่งประเทศไทยจัดขบวนรถรถไฟพิเศษนำเที่ยวกรุงเทพฯ-ชะอำ ทุกวันหยุด รายละเอียดติดต่อหน่วยบริการเดินทาง โทร. 223-7010, 223-7020

วนอุทยานชะอำ อยู่ในความดูแลของกรมป่าไม้ ตั้งอยู่บนถนนเพชรเกษมเลยสี่แยกอำเภอชะอำไปทางใต้ประมาณ 3 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 400 กว่าไร่ ภายในวนอุทยานฯ มีสวนหย่อมสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ มีไม้ดอกไม้ประดับสวยงาม

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

มากมาย มีต้นไม้ใหญ่น้อย ร่มรื่น อากาศเย็นสบาย นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์ขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับด้วย ผู้สนใจนำไปตกแต่งประดับสถานที่ต่างๆ สามารถติดต่อได้ที่วนอุทยานฯ

ศูนย์เพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทราย ตั้งอยู่บริเวณเขาเตาปูน ตำบลสาม-พระยา จากอำเภอชะอำ ไปทางใต้ประมาณ 14 กิโลเมตร จะมีทางแยกขวามือไปวิทยาลัยเกษตรกรรมเพชรบุรี จากทางแยกเข้าประมาณ 4 กิโลเมตร เป็นศูนย์อนุรักษ์และขยายพันธุ์สัตว์ป่าหลายชนิด เปิดให้เข้าชมได้ทุกวัน ไม่เสียค่าเข้าชม

พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน ตั้งอยู่ในบริเวณค่ายพระรามหก ที่ตำบลห้วยเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ตรงหลักกิโลเมตรที่ 216 เลี้ยวขวาเลี้ยวซ้ายมาเล็กน้อย เป็นพระตำหนักที่ประทับริมทะเล ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้หรือพระตำหนักหาดเจ้าสำราญมาปลูกขึ้นใหม่เมื่อปี พ.ศ.2466 ได้รับขนานนามว่า “พระราชนิเวศน์แห่งความรักและความหวัง” ลักษณะเป็นพระตำหนักไม้สองชั้น หันหน้าออกสู่ทะเล พระตำหนักฝ่ายในอยู่ปีกขวา ทางปีกซ้ายเป็นส่วนของฝ่ายหน้า ประกอบด้วยพระที่นั่งสามองค์ เชื่อมต่อกันโดยตลอด พระที่นั่งสุนทรพิมาน เป็นที่ประทับของพระนางเจ้าอินทรศักดิศจี พระวรชายา พระที่นั่งพิศาลสาคร เป็นที่ประทับของพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นหมู่พระที่นั่งตรงกลาง ประกอบด้วยห้องต่างๆ สำหรับสำราญพระอิริยาบถ ห้องพักผ่อนรับที่คอยรับใช้ใกล้ชิด ห้องทรงพระอักษร และพระที่นั่งสโมสรเสวกามาตย์ เป็นอาคารโถงสองชั้นเปิดโล่งใช้เป็นที่พักผ่อนในโอกาสต่าง ๆ และเป็นโรงละครซึ่งเคยจัดแสดงละครครั้งสำคัญ 2 ครั้ง คือ เรื่องพระร่วง และวิเวกพระสมุทร

ในปี พ.ศ.2484 เจ้าพระยารามราฆพ ได้สร้างพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ถวายเป็นพระราชานุสรณ์ประดิษฐานไว้ ณ ท้องพระโรงพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน และได้จัดงานบำเพ็ญพระราชกุศลถวายเป็นพระราชสักการะเนื่องในวันที่ระลึกคล้ายวันสวรรคตของพระองค์ในวันที่ 25 พฤศจิกายน เป็นประจำทุกปี

พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน เปิดให้เข้าชมทุกวัน ระหว่างเวลา 08.00-16.00 น. สำหรับผู้เข้าชมเป็นหมู่คณะ ต้องทำหนังสือถึงผู้กำกับการกองบังคับการฝึกพิเศษ ค่ายพระรามหก อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โทร. (032) 471388

สินค้า / อาหารพื้นเมือง

เพชรบุรี ได้ชื่อว่าเป็นจังหวัดที่มีขนมอร่อยมากมายหลายชนิด ได้แก่ ขนมหม้อแกง ข้าว-เกรียบ ก๋วยเตอบน้ำผึ้ง ผลไม้กวน กะละแม ฯลฯ มีจำหน่ายทั้งในบริเวณตัวเมืองและที่บริเวณเขาวัง ริมถนนสายเพชรเกษม นอกจากนี้ยังมีผลไม้ที่มีชื่อเสียงหลายชนิด เช่น ชมพู่เพชร (มีมากในช่วงเดือนมกราคม-พฤษภาคม) สับปะรดกระทอน และแคนตาลูป เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์จากต้นตาล ได้แก่ ลูกตาล และจาวตาล นำมาทำเป็นอาหาร ขนมหวาน น้ำตาลสด และน้ำตาลปึก และยังมีผลิตภัณฑ์จากป่านครนารายณ์ที่นำมาทำเป็นกระเป๋าและเครื่องใช้สวยงาม

สำนักงานจังหวัดเพชรบุรี โทร. (032) 425573

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานภาคกลาง เขต 2
500/51 ถนนเพชรเกษม ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ เพชรบุรี 76120

โทร. (032) 471-005-6 โทรสาร (032) 471-502

พื้นที่ความรับผิดชอบ : เพชรบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์

4 ถนนราชดำเนินนอก เขตป้อมปราบฯ กรุงเทพฯ 10100

โทร. 282-9773-6 โทรสาร 282-9775

เปิดบริการให้มูลด้านการท่องเที่ยวทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ
ตั้งแต่เวลา 08.30-16.30 น.